

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Vera ratio supernaturalitatis declaratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO SECUNDA.

Vera ratio supernaturalitatis declaratur.

I. Supernaturalitas duplex.

NOTANDUM, supernaturalitatem duplicem esse, quoad substantiam, & quoad modum, seu simpliciter, & secundum quid. Prioris generis sunt gratia, lumen gloriae, visio beatifica, habitus infusi, &c. Posterioris vero rationis ea censentur, quae in entitate quidem sunt simpliciter naturalia, naturali tamen modo, & viribus quae in tota hac universitate rerum sunt, sine peculiari ope divina fieri nequeant, ut est restitutio visus & similia.

II. Proprius, & adequatus conceptus supernaturalitatis.

Dicendum itaque, conceptum supernaturalitatis quoad substantiam, in eo situm esse, quod Deus ut in se est, seu summum bonum nostrum, creaturae immediate communicetur. Quare Ens primario & antonomasticè naturale, est Deus, ut hoc modo communicabilis. Entia vero supernaturalia, per participationem sunt res illae, per quas Deus hoc modo immediate communicatur, & possidetur, nempe unio Hypostatica, per quam naturae alicui creatae physice conjungitur; & visio clara, per quam unitur intentionaliter. Tertio demum, supernaturalia sunt illa omnia, quae cum unione Hypostatica, aut visione beatifica peculiarem habent connexionem, vel antecedenter, ut gratia adjuvans & habitualis, actus etiam & habitus virtutum infusarum, utpote quae ad visionem disponunt, & amor beatificus, & alia quae eam subsequuntur, & ab illa tanquam à radice promanant: Ita P. Erice 1. p. disp. 48. c. 3. & Fasolus hic, q. 12. a. 4. n. 22. & ex recentioribus non pauci.

III. Ostenditur, supernaturalitatem consistere in conjunctione cum Deo.

Ratio est primò: nam, ut optimè P. Erice n. 36. Conceptus supernaturalitatis, ut ipsum nomè sonat, est quid in altiore & elevatiore gradu constitutum: sed nihil elevatius & perfectius concipi potest, quam ut creatura immediate conjungatur creatori, eumque perfectè possideat; hoc enim modo à communi sorte extrahitur, & in eximio quodam excellentiae statu collocatur. Confirmatur: ratio immediatè conjunctionis, & unionis cum Deo, perfectaque ejusdem possessionis constituit particulare quoddam genus entis, ab omnibus aliis distinctum, quodque rationem gratiae, ac doni indebiti in se contineat. Hinc Concilium Arausicanum secundum, & Tridentinum de Justificatione, Sess. 6. quae refert P. Erice citatus, speciale auxilium requirunt, ut quis actus vitae aeternae, seu visionis adeptioni proportionatos eliciat: quos proinde, eo quod ad visionem disponant, superioris & elevatiore esse ordinis affirmant ad opera naturae, quae huic muneri impar, ad tam praestantem operationum seriem perungere non potest.

IV. Possibile est substantia creaturae productiva effectuum supernaturalium quoad modum.

Dico tamen secundò, probabilius mihi videri, possibile esse substantiam aliquam creatam cui naturaliter insit virtus productiva quorundam effectuum supernaturalium quoad modum; quae scilicet duo corpora inter se penetrat, calorem & frigus in gradibus repugnantibus, simul in eodem subjecto collocet, vacuum in rerum natura faciat, & similia. Ratio est; ad haec enim non videtur requiri virtus infinita, sed solum ut sit major virtus in agente, quam resistentia in rebus, circa quas operatur, corporum scilicet, ut in eodem loco, caloris & frigoris intensi, ut in eodem subjecto simul collocetur, &c.

V. Potentia in subjecto sub-

Queres, Utrum potentia passiva in subjecto, substantiae huius naturaliter effectuum huiusmodi supernaturalium productivae respondens, naturalis

fit, an supernaturalis? Respondetur, hoc non continere peculiarem difficultatem in praesenti, sed esse ab omnibus solvendum: saltem enim Deus collocare simul in eodem subjecto potest calorem & frigus in gradibus sibi naturaliter repugnantibus: quare itaque utrum potentia passiva, horum graduum (Deo eos simul in subjecto aliquo collocante) naturalis sit, an supernaturalis. Quicquid hic respondetur, respondebo & ego de agente creato eundem effectum naturaliter in subjecto illo producente. Dico ergo, rationem, & denominationem potentiae esse relativam, respectumque dicere, tum ad effectum productum, tum virtutem producentis: cum ergo hic, & effectus productus, & vis agendi in producente sit quid quoad modum naturale, idem dici potest de potentia passiva in subjecto: ut latius dixi Disp. 26. Physicorum, sect. 1. n. 4. 5. 6. & 7.

Hinc ulterius infero, magnam in substantiis huius effectuum secundum quid, seu quoad modum supernaturalium productivis, esse diversitatem, nec quae unum producere potest, necessario posse producere omnes; sed sicut in causis naturalibus summa est differentia, alia quippe calorem efficit, alia frigus, alia lucem, motum, &c. ita in causis huius, ut ita dicam, supernaturalibus, una unum effectum producere poterit, calorem ex. gr. & frigus in gradibus intensi in eodem subjecto collocare, alia duo quanta inter se penetrare, alia agere in distans, &c. Aliqui tamen sunt effectus quoad modum tantum naturales, qui nulli causae creatae competere possunt, ut creatio Angeli, vel etiam productio, aut conservatio accidentis, vel formae substantialis extra subjectum, ut ostendi Disp. 41. Phys. sect. sexta: idemque de aliis quibusdam effectibus quoad modum tantum supernaturalibus dicendum.

stantia effectuum huiusmodi supernaturalium operatrix, est supernaturalis secundum quid.

VI. In substantiis effectuum huiusmodi supernaturalium productivis est magna diversitas.

SECTIO TERTIA.

Solvuntur argumenta contra hunc modum explicandi Ens simpliciter naturale.

Obicit primò P. Arriaga, actus virtutum moralium infusarum esse naturales, & tamen non conjungunt creaturam rationalem cum Deo, ergo male per hanc conjunctionem explicatur conceptus supernaturalitatis. Respondetur, actus hosce virtutum infusarum mediatae conjungere cum Deo, quatenus sunt dispositiones ad visionem beatificam, quae est immediata unio cum Deo, ut dictum est sect. precedente num. 2.

I. Actus virtutum infusarum significant ad visionem Dei.

Obicit secundò: Angelum & animam quoad suas entitates magis imitari proprium modum Dei, quam illum imitetur gratia, aut visio beatifica; Deus quippe, ut est in se, est intellectivus, ac volitivus, & in hoc peculiariter Dei essentia consistit: cum ergo haec duo praedicata in Angelo & anima reperiantur, non in gratia & visione, magis Deum imitabuntur, quam haec qualitates. Respondetur, non asseruisse me, gratiam & visionem esse naturales quod Deum imitentur, sed quod sint Dei possessio, altera formaliter, altera dispositivè, ut sect. precedente ostensum est; quod Angelo & animae secundum se spectatis, non competit.

II. Angelus per se Deum imitatur, sed non possidet.

Obicit tertio: Qualitates quasdam materiales, ut lucem, & colores in corporibus beatorum, esse naturales, sed haec nullam cum visione beatifica habent connexionem; male ergo in hac connexionem statuum conceptum supernaturalitatis. Respondetur primò, negando majorem; qualitates enim illae corporum

III. Accidentia in corporibus beatorum sunt supernaturalia.